

Vårgårda kommun

Plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan för Fridhemskolan och Fridhemskolans fritidshem Läsåret 2020-2021

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	s 2
1 Vision	s 3
2 Uppdraget	s 3
3 Definition	s 3
4 Delaktighet och inflytande	s 3
5 Utvärdering	s 4
6 Främjande arbete	s 4
7 Förebyggande arbete	s 6
7.1 Förebyggande arbete	s 6
7.2 Nulägesanalys och kartläggning	s 6
7.3 Utvärdering av läsåret 2019-2020	s 7
7.4 Identifierade riskområdenläsåret 2019-2020	s 7
7.5 Förebyggande arbete 2020-2021	
8 Åtgärdande arbete	s 8
8.1 Åtgärder vid kränkande behandling elev-elev	s 8
8.2 Åtgärder vid kränkande behandling vuxen-elev	s 8
9 Rutiner för hur elever och deras vårdnadshavare anmäler diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	s 9

Bilagor

Fridhemskolans ordningsregler

Blankett för dokumentation av kränkande behandling

1 Vision

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla mot varandra i en anda av gemenskap.

§ 1 FN-deklarationen om mänskliga rättigheter

2 Uppdraget

Vårt uppdrag är:

- Att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter
- Att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Att upptäcka, utreda och vidta åtgärder angående ovanstående

Vi baserar vårt uppdrag med hänvisning till:

Skollagen (2010:800) kapitel 6, §§ 7 och 8 Skyldigheter att förebygga och förhindra kränkande behandling samt Plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen 2008:567 1 kapitel Inledande bestämmelser, 2 kapitel Förbud mot diskriminering och repressalier och 3 kapitel Aktiva åtgärder.

3 Definition

(enligt Skolverkets Allmänna råd 2012)

Diskriminering

innebär att ett barn eller en elev missgynnas,

direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling

är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

4 Delaktighet och inflytande

Skolan

Barn och elever skall delta i framtagandet av planen i skolan genom diskussion i klassråd och elevråd. Arbetslagen deltar via sitt dagliga arbete och vid veckomöten och arbetsplatsträff. Föräldrarna deltar via utvecklingssamtal och enhetsrådet. Vid utvecklingssamtalet tas information om hur eleven har det tillvara.

Fritidshemmet

Barn och elever skall delta i framtagandet av planen på fritidshemmet genom diskussion i fritidsrådet. Arbetslagen deltar via sitt dagliga arbete och vid arbetsplatsträff. Föräldrarna deltar via det dagliga arbetet, vid utvecklingssamtal och enhetsrådet.

5 Utvärdering

Skolan

Planen skall vara ett levande verktyg och den skall årligen upprättas efter utvärdering av läsåret på klassråd och på elevråd. Synpunkter som kommit upp i Elevhälsans arbete tas också tillvara i utvärderingsarbetet, liksom iakttagelser i det dagliga arbetet och sådant som framkommer i utvecklingssamtal. Skolans egen trivselenkät är ett viktigt underlag och genomfördes i februari 2018.

Fritidshemmet

Planen skall vara ett levande verktyg och den skall årligen upprättas efter utvärdering av läsåret. Synpunkter på fritidsråd och i enkäter, vid utvecklingssamtal och i det dagliga arbetet tas tillvara. Synpunkterna sammanställs vid utvärderingen i juni.

6 Främjande arbete

Skolan

Skolan ska främja förståelse för alla människor och förmåga till inlevelse. Det främjande arbetet ska omfatta de sju diskrimineringsgrunderna. Skolan ska vara en plats där alla känner sig respekterade. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter för alla ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem.

Det främjande arbetet ska ingå i det systematiska miljöarbetet. Arbetet ska utgå från skolans uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. All personal ska medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen.

Personalen ska analysera och skaffa sig kunskap om vad som står för trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa för barn och elever genom att beskriva hur den egna verksamheten ska vara för att upplevas som en plats där alla respekteras.

1. Främja likabehandling av pojkar och flickor

Att ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme i verksamheten

Att ha med genusperspektivet vid undervisning, inköp och aktiviteter. Ansvarig: Lärare

2. Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck

Prata om transfrågor och normer kopplade till det när det är aktuellt.

3. Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Belysa rasismens idéhistoria Ansvarig: undervisande lärare i SO-ämnena

Belysa behandlingen av nationella minoriteter i Sverige, både historiskt och i nutid.

4. Främja likabehandling oavsett religion eller trosuppfattning

Säkerställa att elever och anställda som praktiserar olika religioner bemöts på lika villkor.

Personalen bör ha kännedom om när olika högtider firas i de religioner som finns representerade bland eleverna.

5. Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Göra skolmiljön och undervisningen tillgänglig för elever med olika funktionshinder.

6. Främja likabehandling oavsett sexuell läggning
Genom att använda böcker som belyser olika typer av familjebildningar. Ansvarig: Lärare
7. Främja likabehandling oavsett ålder
Ge barn i olika åldrar lika stort utrymme i verksamheten och ansvar efter ålder och mognad.
Ansvarig: samtliga anställda.
Skapa aktiviteter där elever i olika åldrar umgås och samarbetar som faddrar och i aktiviteter där klasserna blandas.
8. Främja trygghet och trivsel för alla
Eleven ska ha möjlighet att känna sig delaktig och nyfiken, skaffa sig goda kamratrelationer, känna trivsel i skolan och bygga nära relationer till vuxna. Arbetet med EQ ska bedrivas regelbundet. Relationer i klassen och klassgemenskapen ska främjas genom aktiviteter och samtal i klassen.
Ansvarig: Alla personal som verkar inom våra verksamheter.

Fritidshemmet

Fritidshemmet ska främja förståelse för alla människor och förmåga till inlevelse. Det främjande arbetet ska omfatta de sju diskrimineringsgrunderna. Skolan ska vara en plats där alla känner sig respekterade. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter för alla ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem.

Det främjande arbetet ska ingå i det systematiska miljöarbetet. Arbetet ska utgå från fritidshemmets uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. All personal ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen.

Personalen ska analysera och skaffa sig kunskap om vad som står för trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa för barn och elever genom att beskriva hur den egna verksamheten ska vara för att upplevas som en plats där alla respekteras.

1. Främja likabehandling av pojkar och flickor
Ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme i verksamheten
2. Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck
Prata om normer kring kön.
3. Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet
Tas upp i dagliga samtal och på fritidsrådet. Olika språk och att kunna använda sitt eget skriftspråk uppmuntras.
4. Främja likabehandling oavsett religion eller trosuppfattning
Barn som praktiserar olika religion bemöts på lika villkor. Kunskap om när högtider firas i de religioner som finns representerade på fritidshemmet.
5. Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning
Göra miljön och verksamheten tillgänglig för elever med funktionshinder.
6. Främja likabehandling oavsett sexuell läggning
Att använda böcker som belyser olika typer av familjebildningar eller olika minoriteter. I det dagliga samtalet kommer det upp.

7. Främja likabehandling oavsett ålder
Erbjuda aktiviteter mellan avdelningarna. Ge eleverna ansvar efter ålder och mognad.
8. Främja trygghet och trivsel för alla
Eleven ska ha möjlighet att känna sig delaktig och nyfiken, skaffa sig goda kamratrelationer, känna trivsel i fritidshemmet och bygga nära relationer till vuxna. Personalen ska vara närvarande och trygga förebilder.

7 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall prägla verksamheten. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Förebyggande arbete i skolan och på fritidshemmet 2020-2021

Alltid nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.
Ansvarig: All personal som verkar inom våra verksamheter

Ordningsregler skall finnas på skola och fritidshem och ska vara väl kända av elever och vårdnadshavare. Policy för mobilanvändning finns och kompletterar ordningsreglerna.
Ansvarig: Rektor och personal

Personal, vårdnadshavare och elever skall vara väl insatta i planen mot kränkande behandling och likabehandlingsplanen. Ansvarig: Rektor

Planen ska finnas tillgänglig på hemsidan. Planen ska lyftas på informationsmöten och enhetsrådsmöten varje höst och delas ut i samband med dessa möten. Den ska också tas upp i samband med inskolningssamtal/utvecklingssamtal i skolan och på fritidshemmet.
Ansvarig: arbetslagen.

Pedagogen/personalen är ledare i klassen och i fritidshemmets barngrupp.
Ansvarig: Enskilda pedagoger/personal

Konflikter skall om möjligt lösas på plats och skyndsamt.
Ansvarig: Den personal som har varit närvarande

7.2 Utvärdering av förebyggande arbete 2020-21

En trivselenkät genomfördes klassvis i februari och resultatet följdes upp av lärare gemensamt. Klasserna har gått igenom likabehandlingsplanen tillsammans. I elevrådet gick vi igenom hur året varit utifrån planen och vilka platser som är riskfyllda.

Skolan

I enkäten framkommer att de absolut flesta elever trivs mycket bra eller bra. Nästan alla har kompisar på raster och fritiden. De upplever att de har vuxna att vända sig till för att prata med. Flertalet elever men inte alla är medvetna om likabehandlingsplanen och ordningsreglerna.

Eleverna menar att det förekommer fult språk i klasserna. De vuxna reagerar inte alltid på nedsättande kommentarer. Idrottslärare och elevassistent har funnits med i omklädningsrummen före och efter idrottslektionerna. Personal finns som rastvärdar ute på rasterna, och ska röra sig runt på skolgården i gul väst.

Eleverna i åk 3 och 4 åker skolskjuts till slöjden för en tryggare skolväg och åk 5 och åk 6 cyklar eller går.

Eleverna anser att mycket av problemen skulle åtgärdas genom mer personal på utsatta ställen på skolgården. De vill också att vuxna ska ingripa i alla konflikter. Utsatta ställen är sådana där vuxna inte alltid finns med: kapprummen, kullarna och delvis fotbollsplanen, liksom cykelstället. I vissa elevgrupper ser vi att vi behöver arbeta mer aktivt för att skapa en större arbetsro. Åtgärder för detta är bl.a. att för samtala med eleverna, skapa mer tydlighet och strukturer, att dela dem i mindre grupper, skärmväggar m.m.

Fritidshemmet

Fritidshemmet har arbetat med konfliktlösande samtal vid behov. Rubinen arbetat med "Ville Vilse" som tar upp värdegrundsfrågor. Genusperspektivet finns med i arbetet med att "stärka och dämpa" barnen i de dagliga aktiviteterna på avdelningarna. Vi arbetat aktivt för att motverka dåligt språkbruk och har ett nära samarbete med hemmen och vårdnadshavare kring detta. Högläsningen sker på båda avdelningarna före mellanmålet två dagar i veckan. Smaragden har varje höst en kompisgala för att främja relationer och stärka positiva sätt att vara mot varandra. På Smaragdens fritidsråd kommer olika åsikter fram och kan brytas mot varandra.

7.4 Identifierade riskområden skolan och fritids vt 2020

Omklädningsrummen i idrottshallen
Skolgården (fotbollsplanen)
Kapprum, utgångarna från klassrummen
Svordomar och könsord förekommer mellan elever.
Kränkningar i sociala medier mellan elever på mellanstadiet
Kullarna, särskilt vintertid med halka och snöbollskastning
Arbetsron i klasser under lektionspass kan stärkas
Kullen och grönytan lilla skolgården

7.5 Förebyggande arbete 2020-2021

Alla vuxna måste reagera på nedsättande, kränkande kommentarer i alla situationer, med ledorden "Alla elever är allas" och "Se varandra"
Aktivt arbete i alla klasser under höstterminen med språkbruk och attityder
Ta tid att reda ut konflikter som uppstår.
Aktiviteter och samtal för att skapa samhörighet och trivsel i klasser och grupper. Öka samarbetet mellan olika klasser, skolformer och grupper.
Idrottsläraren eller elevassistent är med i omklädningsrum
Rastvärdarna rör sig över hela skolgården och är iklädda gula västar.
Uppmärksamma FN-dagen
Viktigt att arbeta med skyddsfaktorer såsom hög känsla av samhörighet, goda kamratrelationer och nära relationer till vuxna. Fadderverksamhet mellan olika grupper finns. Åldersblandade grupper används vid temaarbete och friluftsdagar samt på fritidshemmet under loven. Ansvar: All personal

Förebyggande arbete 2020-2021 Fritidshemmet

- Slussa in eleverna i matsalen så de inte behöver stå länge i kö.
- Reagera och agera när nedsättande ord förekommer mellan eleverna
- Vid utelek vara observant på alla delar av skolgården.
- Läsning som del i arbete om empati.
- Fritidsrådet lyfter kontinuerligt värdegrundsfrågor, t ex kamratrelationer.

8 Åtgärdande arbete

Det åtgärdande arbetet kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Åtgärdande arbete ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn/elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt samt innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

8.1 Åtgärder vid kränkande behandling elev-elev.

Vid indikation på att kränkning skett ska alltid ansvarig klasslärare/handledare kontaktas.
Ansvarig: All personal

Samtal ska omgående ske med den kränkte och eventuella vittnen för att få en bild av vad som hänt. Ansvarig: Involverad personal och klasslärare/handledare

Samtal ska ske med den eller de som kränkt samt indirekt inblandade elever. Ansvarig: Involverad personal och klasslärare/handledare.

Rektor meddelas omgående. Ansvarig: Involverad personal.

Elevhälsoteamet meddelas. Ansvarig: Rektor.

Kränkningsanmälan och dokumentation görs skyndsamt via Schoolsoft, där dokumenteras kränkningen och åtgärder i samband med den. Ansvarig: Involverad personal.

Kontakt tas skyndsamt med hemmen för information om vad som hänt samt vilka åtgärder som vidtagits. Ansvarig: Ansvarig lärare

Information ang kränkningen till all personal i arbetslaget. Sker på arbetslagsmöten och meddelas muntligt till eventuell personal som inte är med på mötet. Ansvarig: Involverad personal.

Skolan förvissas om att kränkningen upphör Ansvarig: Lärare och rektor

Regelbunden uppföljning under den närmaste tiden samt stöttning av den kränkte. Även den som kränkt behöver stöd och hjälp. Ansvarig: Ansvarig lärare och elevhälsoteamet.

En bedömning görs ifall ärendet skall anmälas till socialtjänst eller polis. Ansvarig: Rektor

Rektor informerar huvudmannen.

8.2 Åtgärder vid kränkande behandling vuxen-elev.

Vid indikation på att kränkning skett skall alltid rektor kontaktas. Ansvarig: All personal

Samtal omgående med den kränkte och andra inblandade för att få en bild av vad som hänt.
Ansvarig: Rektor

Samtal med den eller de som kränkt samt indirekt inblandade. Ansvarig: Rektor

Kontakt tas skyndsamt med hemmen för information om vad som hänt samt vilka åtgärder som vidtagits. Ansvarig: Rektor

Kränkningens anmälan och dokumentation sker via Schoolsoft. Ansvarig: Rektor.

Om kränkningarna bedöms vara av allvarlig natur skall mer formella åtgärder tillgripas. Rektor anmäler ärendet till verksamhetschefen och personalchefen. Berörd person informeras om anmälan. Information till huvudmannen. Ansvarig: Rektor

Rektor och verksamhetschef/personalchef träffar berörd anklagad som erbjuds möjlighet att ta med facklig representant. Om inte den anklagade är fackligt ansluten, kan denne ta med någon annan person. Ansvarig: Verksamhetschef

Åtgärder som, vad gäller anställda, kan komma ifråga till följd av en formell anmälan utgörs av:

- Förflyttning inom anställningsavtalet.
- Disciplinpåföljd i form av skriftlig varning (AB 05 § 11).
- Avstängning (AB 05 § 10 - 11 §).
- Omplacering eller uppsägning (LAS 7 §, AB §§ 33-34).
- Avskedande (LAS 18 §).

Ansvarig: Verksamhetschef

9 Rutiner för hur elever och deras vårdnadshavare anmäler diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Elev som känner sig kränkt eller trakasserad eller vårdnadshavare som får kännedom om att någon elev upplever sig utsatt, ska omgående ta kontakt med ansvarig lärare för eleven eller någon i Elevhälsan på Fridhemskolan.

Kontaktpersoner för Fridhemskolan

Marie Wallberg, rektor tel 600 867

Carina Svantesson, kurator 0768-75 01 76

Ann-Louise Olsson specialpedagog 600 928

Berith Svensson, skolsköterska 600 925

Marie Wallberg, rektor 2020-08-17